

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2017 r., w sprawie I Ns 571/13 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił wnioszek A. D. o zmianę prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po H. H. S. wydanego w dniu 15 września 2010 r. sygn. akt I Ns 427/06.

Apelację od tego postanowienia złożył wnioskodawca A. D. domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, a ewentualnie o zmianę tego postanowienia i orzeczenie w przedmiocie dziedziczenia po H. H. S. zgodnie z wnioskiem.

Sąd Okręgowy ustalił

następujący stan faktyczny :

Prawomocnym postanowieniem z dnia 15 września 2010 r. w sprawie I Ns 427/06 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi między innymi stwierdził, że spadek po H. H. S. (syn Z. Z. i H.) zmarłym w dniu 9 maja 1946 r. , ostatnio stale zamieszkałym w Ł. na podstawie ustawy nabyło rodzeństwo : A. A. S., S. K. z domu S. i E. S. po 1/5 części każde z nich oraz dzieci rodzeństwa : Frajda vel F. B. z domu T. vel T. i M. B. (1) z domu T. po 1/10 części każda z nich oraz J. J. (1) J. S., B. vel B. B. z domu S., J. S. i R. Z. S. – S. z domu S. po 1/20 części każdy z nich.

W postępowaniu przedmiotowym (I Ns 571/13) poza wnioskodawcą A. D. udział wzięli w charakterze uczestników : S. S. (3), P. C., S. B., C. B., G. B., S. Z., L. F., L. A., D. E., R. K., M. B. (2).

Postępowanie to wszczęte zostało wnioskiem A. D., który wpłynął do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w dniu 24 maja 2013 r.

C. B. jest spadkobiercą (jako syn) Broni vel B. B. z domu S., zmarłej dnia 19 listopada 1988 r. w R. i tam ostatnio zamieszkałej, która z kolei jako bratanica odziedziczyła udział w spadku po H. H. S., co z kolei potwierdził Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi we wcześniej wskazanym postanowieniu w sprawie I Ns 427/06.

Jak okazało się w toku postępowania apelacyjnego, C. B., syn A. i B. zmarł w dniu 1 czerwca 2010 r. w A., S. Jork (USA) i w zakresie praw rzeczowych do nieruchomości położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej spadek po nim nabyła żona V. B. z domu R. – co potwierdził Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi postanowieniem z dnia 8 czerwca 2018 r., w sprawie I Ns 1378/15.

V. B. zgłosiła swój udział w sprawie niniejszej w piśmie, które wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu 22 stycznia 2019 r.

S. B. jest spadkobiercą (jako syn) Frajdy vel F. B. z domu T. vel T., zmarłej dnia 8 lipca 1982 r. we F. i tam ostatnio stale zamieszkałej, która z kolei jako siostrzenica odziedziczyła udział w spadku po H. H. S., co z kolei potwierdził Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi we wcześniej wskazanym postanowieniu w sprawie I Ns 427/06.

S. B., syn M. i Frajdy vel F. R. zmarł w dniu 31 lipca 2009 r. we F. i tam ostatnio stale zamieszkiwał. Spadek po nim na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 15 września 2010 r. sygn. akt I Ns 427/06 w zakresie praw rzeczowych do nieruchomości położonych w Polsce nabyli synowie : P. C. i M. B. (2).

P. C. i M. B. (2) brali udział w niniejszym postępowaniu w charakterze jego uczestników.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Jak stanowi przepis art. 669 k.p.c. Sąd spadku wydaje postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po przeprowadzeniu rozprawy, na którą wzywa wnioskodawcę oraz osoby mogące wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi.

Zgodnie z przepisem art. 379 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi gdy strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej.

C. B. zmarł jeszcze przed wszczęciem postępowania przed Sądem I instancji; nie posiadał zdolności sądowej w rozumieniu przepisu art. 64 § 1 k.p.c.

Stosownie do przepisu art. 378 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 stycznia 1978 r. w sprawie III CRN 336/77 według art. 669 k.p.c. na rozprawę poprzedzającą wydanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku Sąd ma obowiązek wezwać osoby mogące wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi. Zaniechanie tego obowiązku w stosunku do tych spadkobierców ustawowych powoduje nieważność postępowania także wtedy, gdy w ostatecznym wyniku stwierdzenie nabycia spadku następuje na rzecz spadkobierców testamentowych, przy czym na nieważność z tej przyczyny może się powołać każda z osób wymienionych w powołanym przepisie.

W chwili wszczęcia postępowania C. B. – spadkobierca ustawowy Broni vel B. B. z domu S. będącej spadkobierczynią H. H. `ego S. nie żył, nie posiadał zdolności sądowej, a stosownie do przepisu art. 669 k.p.c. na rozprawę winien zostać wezwany jego spadkobierca.

Zachodzi w tej sytuacji nieważność postępowania i nie konwaliduje jej wstąpienie do sprawy V. B. na etapie postępowania apelacyjnego.

Nie zachodzi natomiast nieważność postępowania na skutek braku zdolności sądowej S. B.. Uznanie przez Sąd Rejonowy S. B. za uczestnika postępowania i prowadzenie rozprawy „z jego udziałem” można uznać jedynie za usterkę, albowiem spadkobiercy S. P. F.-C. i M. B. (2) brali udział w niniejszym postępowaniu (od jego wszczęcia) w charakterze jego uczestników.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 2 w zw. z art. 374 i art. 13 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie, zniósł postępowanie w całości i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.